

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. PhDr. Petra Kuchynky, Ph.D. a Mgr. Jany Komínkové v právní věci **žalobce: Fond ohrožených dětí**, spolek, IČ 00499277, se sídlem Praha 1, Na Poříčí 1038/6, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.2.2014 č.j. 2013/74799-231/3

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25.2.2014 č.j. 2013/74799-231/3 **se z r u š u j e** a věc se **v r a c í** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3.000 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru sociálních věcí ze dne 14.10.2013, č.j. SV/3580/13, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 59f odst. 2 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s porušením § 19a odst. 2 zprostředkováním pěstounské péče podle § 19a odst. 1 písm. d) téhož zákona, za což žalobci byla uložena pokuta 160.000,- Kč a náhrada nákladů řízení 1.000,- Kč.

Žalobce v **žalobě** tvrdil, že pěstounskou péči nezprostředkoval, pouze děti přemístil do jiného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen ZDVOP), který žalobce provozuje, do tzv. rodinného Klokánku, aby jim zajistil péči v rodině. Stalo se tak v době, kdy tento postup právní úprava umožňovala. Pracoviště ve Sloupu v Čechách bylo podle žalobce zřízeno již před přemístěním dětí 27.10. a pouze administrativním nedopatřením uvedla pracovnice FOD do hlášení o zřízení nesprávné datum 31.12.2012, tedy den podání hlášení. V další korespondenci pak pracovníci Klokánku používali tento nahlášený termín. Oznámení o ZDVOP bylo podle tehdejší právní úpravy možné učinit do 15 dnů od vzniku zařízení. Děti byly do Klokánku přemístěny za účelem dalšího pobytu ve ZDVOP, nikoli za účelem zprostředkování pěstounské péče. Jedná se o zcela jiné právní instituty. Skutečnost, že si pracovníci těchto rodinných Klokánků později podali žádost o svěřeni dětí do pěstounské péče, podle žalobce vyplynula z obavy, že jejich zařízení neobdrží kladné závazné stanovisko kraje a děti budou muset být umístěny do ústavu. Tato obava byla zjevně důvodná, neboť následně 12 rodinných Klokánků kladné závazné stanovisko neobdrželo, což žalobkyně doložila přiloženými rozhodnutími Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 25.10.2013 a navazujícím odvolacím rozhodnutím žalovaného ze dne 11.4.2014, z něhož vyplývá závěr o nesplnění zákonných podmínek pro výkon sociálně právní ochrany dětí v zařízení Klokánek Sloup v Čechách, Komenského 227. Podle žalobce i podání návrhu na pěstounskou péči ohledně Klokánku Volyně bylo motivováno obavou, že i tento Klokánek bude muset skončit. Žalobce poukázal na článek 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož musí dítě v zájmu plného a harmonického rozvoje osobnosti vyrůstat v rodinném prostředí a zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí. Žalobce dále poukázal na to, že našel stovky náhradních rodin i pro těžce zdravotně hendikepované, starší a romské děti, i pro větší skupiny sourozenců. Vždy to byly rodiny státem prověřené, přičemž o tom, jestli děti budou do konkrétní rodiny svěřeny, rozhodovaly vždy příslušné orgány. Pro děti, které žalobce přemístil do rodinného prostředí rodinného Klokánku, stát žádnou náhradní rodinu neměl.

V doplnění žaloby ze dne 28.4.2014 žalobce dále uvedl, že není pravdivé tvrzení žalovaného, že by bylo vyvráceno několika důkazními prostředky tvrzení žalobce, že byly děti pouze přemístěny do jiného pracoviště ZDVOP. Tato zařízení v domě manželů N. a u paní P. skutečně v závěru roku 2012 vznikla, což žalobce dokládal i tím, že v lednu 2013 obdržel státní příspěvek na děti tam svěřené od Krajského úřadu Plzeňského kraje. Toto žalobce dokládal rozhodnutím Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 8.3.2013 č.j. SV/823/13. A dále k tomuto navrhl výslech manželů N. a paní M.P. Žalobce dále namítal, že spolupráce žalobce s žalovaným na vyhledávání náhradních rodin pro konkrétně obtížně umístitelné děti pokračovala z iniciativy žalovaného i v roce 2012 do účinnosti novely zákona o sociálně právní ochraně dětí, již podle žalobce žalovaný na vyhledání náhradních rodin pro tento typ dětí rezignoval, a tímto spolupráce žalobce s žalovaným skončila. Spolupráci žalobce dokládal e-mailovou korespondencí s pracovníci žalovaného Mgr. K.Š., jejíž výslech žalobce též navrhl. Žalobce uvedl, že proto nechápe, že nyní žalovaný jednání, k němuž sám vyzýval, sankcionuje. Žalobce rovněž navrhl výslech pracovnice pro náhradní rodinnou péči L.T. Žalobce poukázal i na právní úpravu ve Slovenské republice a ve Velké Británii s tím, že se v těchto zemích rovněž na vyhledávání konkrétních náhradních rodin pro konkrétní děti podílejí neziskové organizace, které za tím účelem i uveřejňují fotografie dětí na internetových stránkách. Žalobce dále znovu zdůraznil, že se v dané věci nejednalo o zprostředkování pěstounské péče, ale o přemístění dětí do jiného pracoviště ZDVOP Klokánek v souladu s tehdejší právní úpravou, a to proto, že

Klokánek provozovaný přímo v rodinách zaměstnanců žalobce je vhodnější pro děti, které nemají šanci na návrat do rodiny ani na pěstounskou péči.

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** uvedl, že v obou zmíněných případech je zřejmé využití institutu péče o dítě v ZDVOP k navázání osobního vztahu mezi dítětem a jemu zcela cizí osobou a následného přímého svěření do náhradní rodinné péče těmto osobám. Zprostředkování pěstounské péče orgány sociálně právní ochrany dětí bylo obehito zprostředkováním faktickým, kdy FOD disponuje informacemi o nezletilých klientech ZDVOP, která zřizuje, jakož i o zájemcích o náhradní rodinnou péči a dle vlastní úvahy je páruje. Pro účely vytvoření vazby, umožňující přímé rozhodnutí soudu o svěření dítěte do pěstounské péče takové osobě (§ 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb.), účelově zřizuje ZDVOP, které po rozhodnutí soudu obratem zrušuje. Žalobce podle žalovaného vyhledal konkrétní zájemce o převzetí konkrétních dětí do pěstounské péče a zajistil jejich osobní seznámení. V obou případech bylo zneužito institutu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc k faktickému předání nezletilých dětí do osobní péče zájemců o pěstounskou péči, do domácnosti dětem zcela neznámých osob, za účelem následného podání návrhu na svěření dětí do náhradní rodinné péče. Tímto postupem žalobce nezletilé děti, o něž měl povinnost pečovat v ZDVOP, do kterých byly umístěny rozhodnutím soudu, předal do péče dětem neznámých fyzických osob, které po několika měsících péče podaly návrhy na jejich svěření do pěstounské péče přímo soudu, a to z titulu poskytování dlouhodobé faktické péče těmto dětem. Uvedeným postupem žalobce zcela obešel zákonný proces zprostředkování pěstounské péče orgány sociálně právní ochrany dětí. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 16.5.2012 č.j. 3 Ads 144/2011-163. Podle žalovaného v daném případě bylo bezpečně prokázáno, že žalobce v obou případech naplnil obě části skutkové podstaty předmětného správního deliktu tím, že provedl výběr určitých fyzických osob vhodných stát se pěstouny určitého dítěte a zajistil osobní seznámení dítěte s touto osobou. Nad rámec skutkové podstaty správního deliktu žalobce rovněž zajistil bezprostřední přemístění dětí do domácností vybraných zájemců o pěstounskou péči, bez ohledu na rozhodnutí soudu o umístění dětí do ZDVOP FOD Klokánek Janovice nad Úhlavou, a v případě dětí H. dokonce odmítl respektovat opakované výzvy soudu k navrácení dětí do původního zařízení. Účelovost zřízení formálního ZDVOP v domácnostech zájemců o pěstounskou péči za účelem vytvoření vazby na pečující osoby je podle žalovaného zřejmá jednak z toho, že v obou případech byla tato zařízení zřízena až poté, co žalobce přemístil nezletilé do domácností cizích fyzických osob, jednak ze skutečnosti, že tato zařízení neplnila účel ZDVOP jakožto krizového zařízení v souladu s účelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dle § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., když předmětem jejich činnosti byla výlučně dlouhodobá péče o konkrétní přijaté děti, a konečně též ze skutečnosti, že v krátké době po umístění byl podán návrh na jejich svěření do pěstounské péče rodinám, které o ně pečovaly. Dále z deklarovaného úmyslu po svěření konkrétních dětí do pěstounské péče takto zřízená ZDVOP opět zrušit. Provedení žalobcem navržených důkazů žalovaný považuje za nadbytečné s tím, že s ohledem na obsah spisové dokumentace a spolehlivá skutková zjištění nepovažuje provedení navržených důkazů za účelné. Žalovaný dále vyjádřil obavu, že svědecké výpovědi manželů N. a paní P. mohou být ovlivněny ve prospěch žalobce vzhledem k tomu, že žalobce naplnil přání těchto osob přijmout určité dítě do pěstounské péče rychlejším a snazším procesem, než jakým je zákonné zprostředkování náhradní rodinné péče. Ani výslech zaměstnankyně žalobce nepovažuje žalovaný za účelný s ohledem na trvající pracovní právní

vztah a klíčovou úlohu této pracovnice ve zprostředkování náhradní rodinné péče žalobcem v projednávaném případě i v minulosti v dalším řízení o témže žalobcově správním deliktu.

V **replíce** žalobce uvedl, že Klokánek byl u manželů N. zřízen ještě před předáním dětí, což vyplývá ze zápisu z předsednictva FOD, a jen administrativním nedopatřením bylo na oznámení o jeho zřízení použito datum zpracování a doručení oznámení 31.12.2012. Cílem žalobce bylo, aby děti měly možnost vyrůstat v běžné rodině, když sama matka projevovala zájem o děti jen zcela sporadicky, sliby dané dětem neplnila, sama souhlasila s tím, aby FOD dětem nalezl náhradní rodinu a aby je zatím účelem uveřejnil ve zpravodaji a na svých webových stránkách. Manželé N. a paní P. podali návrh na pěstounskou péči v době, kdy bylo zjevné, že MPSV nemá zájem na další existenci těchto tzv. rodinných Klokánků, tj. Klokánků provozovaných přímo v rodinách zaměstnanců, a skutečně jich 13 následně zaniklo včetně Klokánků Sloup v Čechách a ve Volyni. Žalobce tvrdil, že k tomu, aby si pracovníci rodinných Klokánků podali žádost o pěstounskou péči, byli sami vyzváni přímo pracovníky MPSV, tehdejším ředitelem odboru rodiny panem PhDr. M. Skutečnost, že MPSV má v úmyslu zrušit všechny rodinné Klokánky vyplývá i z jeho rozhodnutí o odvolání proti nepověření rodinných Klokánků, neboť do žádné rodiny nelze nasadit sociálního pracovníka, ani mu tam zřídit kancelář.

Ze **správního spisu** vyplývá, že ve dnech 15.5 a 12.6.2013 správní orgán I. stupně provedl kontrolu v Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek Janovice nad Úhlavou. Podle protokolu o kontrole ze dne 29.7.2013 ze spisové dokumentace nezletilé M.Č. vyplývá, že zařízení ve spolupráci s ústředím FOD zprostředkovalo zkontaktování paní P. s nezletilou, později si paní P. zřídila detašované pracoviště zařízení a dne 11.4.2013 podala návrh na svěřeni nezletilé do pěstounské péče. Tudíž mohlo dojít k neoprávněnému zprostředkování pěstounské péče. Ze spisové dokumentace nezletilých T., T., P., D. a L.H. vyplývá, že zařízení ve spolupráci s ústředím FOD zprostředkovalo zkontaktování manželů N. s nezletilými dětmi. Nezletilé děti svěřené do péče zařízení soudním rozhodnutím byly odvezeny dne 28.12.2012 k manželům N. do Sloupu v Čechách, kde byly tři dny ponechány. Dne 31.12.2012 bylo zřízeno detašované pracoviště zařízení ve Sloupu v Čechách. Nezletilé děti byly zařazeny do registru náhradní rodinné péče v FOD a FOD pro ně aktivně vyhledával vhodnou náhradní rodinu. Manželé N. jsou označováni jako žadatelé o náhradní rodinnou péči a dle písemného vyjádření předsedkyně FOD jsou ochotni nezletilé děti, které jsou v jejich péči, převzít do pěstounské péče.

Š.T., pracovnice ZDVOP v Janovicích nad Úhlavou dopisem ze dne 31.10.2012 informovala Úřad městského obvodu Plzeň 3, že v tento den navštívila paní M.P., zájemkyně o NRP, nezletilou M. Paní P. je zařazena v evidenci žadatelů o NRP. Bylo požádáno o vyjádření k pobytům nezletilé M. mimo ZDVOP od 16.11 do 18.11. v domácnosti paní P. a následně také od 23.11. do 30.11.2012. V dalším dopise paní T. ze dne 12.12.2012 se uvádí, že ode dne 11.12.2012 vzniklo detašované pracoviště Klokánek rodinného typu ve Volyni, do něhož téhož dne byla přemístěna nezletilá M.Č. a paní P. se stala zaměstnankyní žalobce. V návrhu na svěřeni nezletilé M.Č. do pěstounské péče ze dne 11.4.2013 Marie P. uvádí jako důvod své žádosti, že nezletilá byla dne 11.12.2012 předána do péče detašovaného pracoviště FOD Klokánku rodinného typu ve Volyni do péče navrhovatelky a je od této doby v jejím přímém zaopatření.

Ohledně nezletilých dětí H. Š.T. oznámila dne 2.1.2013 Městskému úřadu Klatovy, že s účinností od 31.12.2012 vzniklo detašované pracoviště Klokánek rodinného typu ve Sloupu v Čechách, do kterého byly též den přemístěny nezletilé děti H., a manželé N. se stali zaměstnanci žalobce. Tito v e-mailu ze dne 3.1.2013 sdělovali paní doktorce v žádosti o vyšetření dítěte e-mailem, že dne 31.12. u nich vznikl dětský Klokánek.

Ve zprávě Š.T. ze dne 10.1.2013 adresované Městskému úřadu Klatovy se uvádí, že žalobce obdržel dne 13.2.2012 žádost o zpracování informací k nezletilým dětem H., a to vzhledem k tomu, že v případě těchto dětí bude zpracována dokumentace NRP. Následně byly Městskému úřadu Klatovy odeslány aktuální fotografie dětí, informace ohledně zdravotního stavu a další podklady. Současně stejné podklady byly odeslány na ústředí Fondu ohrožených dětí pracovníci pro náhradní rodinnou péči paní L.T. Dne 10.5.2012 dala paní H. souhlas žalobci, aby se pokusil vyhledat pro její děti náhradní rodinu včetně souhlasu s otištěním fotografií dětí ve zpravodaji a na webových stránkách FOD, čímž byly děti zařazeny do registru NRP u žalobce. Od té doby žalobce aktivně vyhledává vhodnou náhradní rodinu. Jako poslední vhodná rodina se o děti zajímala rodina N. Vzhledem k tomu, že děti H. jsou v zařízení již od 28.12.2010 a za tu dobu si matka nevytvořila vhodné podmínky pro převzetí dětí zpět do své péče. Dne 27.12.2012 kontaktovala L.T. slečnu T. s tím, že by o děti měla zájem rodina N. Je běžnou praxí, že děti do rodinného Klokánku odjíždí nejdříve tzv. na zkoušku, a pokud se jim v novém prostředí líbí, mohou v něm zůstat. Děti H. do rodiny N. odjeli na výlet 28.12.2012. Dne 31.12.2012 pracovnice Klokánku Janovice nad Úhlavou navštívily osobně děti, které byly v novém domově spokojené.

Dne 16.1.2013 Okresní soud v Klatovech vyzval žalobce k opětovnému předání dětí do zařízení v Janovicích nad Úhlavou, do něhož byly svěřeny děti rozsudkem ze dne 18.3.2011 č.j. 11 P 251/2008-195 z důvodu zachování kontaktu s biologickou rodinou. Dne 24.7.2013 následovala výzva Okresního soudu v Klatovech v rámci výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí.

V e-mailové zprávě ze dne 29.7.2013 JUDr. Marie Vodičkové zaslané ministru Ing. K. se uvádí, že matka po roce pobytu v Janovicích nad Úhlavou souhlasila s umístěním dětí do pěstounské péče. Protože příslušné státní orgány pro tak početnou sourozeneckou skupinu náhradní rodinu neměly, souhlasila matka, aby rodinu našel dětem žalobce a souhlasila i s uveřejněním fotografií dětí v jeho zpravodaji. Koncem roku 2012 se žalobci podařilo nalézt rodinu manželů N., což jsou zkušení pěstouni obývající velký dům ve Sloupu v Čechách. Po dohodě s manželi N. byl dne 31.12.2012 zřízen tzv. rodinný Klokánek (zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc) a děti tam ještě před účinností novely byly přemístěny. I pokud by děti byly tedy matce vráceny, mohou k ní odejít přímo z rodinného Klokánku manželů Náhodových.

Podle nedatovaného sdělení JUDr. Marie Vodičkové k námitkám soudu byly nezletilé děti H. přemístěny do rodinného Klokánku před účinností novely zákona č. 359/99 Sb. dne 31.12.2012, kdy tehdy platná právní úprava žádný souhlas s přemístěním dítěte do detašovaného pracoviště či do jiného ZDVOP nevyžadovala. Manželé N. jsou ochotni děti převzít do pěstounské péče.

Rozhodnutím **správního orgánu I. stupně** byl žalobce uznán vinným ze spáchání předmětného správního deliktu s odůvodněním, že zjištěné skutečnosti prokazují, že u žalobce došlo k opakovanému nedovolenému zprostředkování náhradní rodinné péče a že s žalobcem bylo již vedeno správní řízení ohledně tohoto správního deliktu, kdy bylo rozhodováno rozsudkem NSS ze dne 16.5.2012 č.j. 3 Ads 144/2011-163. Podle správního orgánu I. stupně rozhodujícími důkazy je písemné sdělení Městskému úřadu Klatovy ze dne 10.1.2013, nedatované sdělení předsedkyně FOD k námitkám OS Klatovy a e-mail předsedkyně FOD Ing. F.K. ze dne 29.7.2013.

V odvolání žalobce namítal, že pracoviště ve Sloupu v Čechách bylo zřízeno již před přemístěním dětí 27.10.2012, a dále že se jednalo o jiný právní institut, než je pěstounská péče. Rovněž žalobce namítal, že výrok napadeného rozhodnutí v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu neobsahuje žádné skutkové vyličení tak, aby delikt nemohl být zaměněn s jiným, zejména ohledně označení dětí, jichž se údajný delikt týká.

Žalovaný doplnil odvolací řízení o rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 29.8.2011, které nabylo právní moci 22.9.2011 a jímž byla M.P. zařazena do evidence žadatelů vhodných stát se pěstouny, přičemž dle odůvodnění si přeje do své péče přijmout jedno děvče ve věku od 6 do 10 let. Dle sdělení Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 30.9.2011 by se svěřením konkrétního dítěte mělo uskutečnit s minimálním časovým odkladem 1 roku po aktualizacím setkání, neboť předčasný příchod dalšího dítěte by se mohl negativně promítnout v postupujícím adaptačním procesu již svěřených dětí - nezl. T. a M.G. Podle zprávy Městského úřadu Strakonice ze dne 14.11.2012 bylo provedeno šetření v domácnosti paní M.P. a vzhledem k velké citové vazbě dětí G. na pěstounku nebylo doporučeno v současné době přijetí dalšího dítěte. Týdenní pobyt dle e-mailu paní V. ze dne 22.11.2012 adresovaného Š.T. nebyl povolen s ohledem na již svěřené nezletilé děti G. a na vyjádření sociální pracovnice MÚ Vimperk, že delší návštěva dalšího dítěte není momentálně v rodině paní P. vhodná. Z e-mailu ze dne 20.11.2012 Š.T. adresovaného V.V. vyplývá dotaz, jestli bude přistoupeno na předpěstounskou péči s tím, že Š.T. sepíše s paní P. žádost a postoupí ji ÚMO Plzeň 3. V tomto e-mailu se dále uvádí, že paní P. má zájem o předpěstounskou péči M. a poté si zažádá o pěstounskou péči. Z e-mailové zprávy Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 16.1.2014 adresované MPSV vyplývá, že nezletilá M.Č. není vedena v evidenci dětí, jímž je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení. Ze zprávy V.V. OSPOD Plzeň ze dne 24.1.2014 adresované MPSV vyplývá, že po přemístění nezletilé proběhly návštěvy OSPOD v detašovaném pracovišti a vzhledem k tomu, že dítě evidentně prospívalo a také s ohledem na upřednostnění výchovy dítěte v rodině před ústavním zařízením nebyly ze strany OSPOD činy kroky k faktickému návratu dítěte do zařízení.

Z výpovědi svědkyně Š.T. ze dne 3.2.2014 vyplývá, že svědkyně se od paní T. dozvěděla, že paní P. má podmínky a zájem pečovat o nezletilé děvče a byla by vhodná pro M. a přijela by ji navštívit. Na základě toho byla sjednána schůzka s paní P. a k osobnímu seznámení s M. došlo 31.10.2012 v Klokánku Janovice. Podle svědkyně paní P. uvedla, že výhledově uvažuje o možnosti převzetí M. do pěstounské péče. Dále svědkyně uvedla, že paní P. měla obavy z toho, že se nepodaří založit Klokánek do konce roku 2012 a že předpěstounská péče by mohla být rychlejší formou umístění M. do péče paní P. Podle svědkyně paní P.

spěchala s rodinným Klokánkem, aby měla M. rychle u sebe. Podle svědkyně jednoznačně záměrem paní P. byla pěstounská péče. Cílem bylo zřídit rodinný Klokánek, požádat o pěstounskou péči a po svěření M. do pěstounské péče zrušit rodinný Klokánek. Návrh na svěření M. do pěstounské péče sepsala slečna T. pro paní P. Registr náhradní rodinné péče u žalobce funguje podle svědkyně tak, že paní T. se většinou dotazuje, zda jsou v Klokánku umístěny delší dobu děti, o něž nejvíce rodiče zájem. Svědkyně se s tímto přístupem setkala dvakrát, a to u dětí H. a u M.Č. Klokánek Janovice nad Úhlavou dal podnět ke zbavení rodičovské zodpovědnosti M. rodičů a poté, co soud ve věci rozhodl, byla tato skutečnost sdělena paní P. spolu s informací o možnosti podat si návrh na svěření M. do pěstounské péče a s tím, že nebude-li poručníci ustanovena paní P., bude třeba ustanovit poručníkem někoho jiného.

Z výpovědi svědkyně M.P. ze dne 3.2.2014 vyplynulo, že děti G. převzala svědkyně do péče z Klokánku a už při jejich převzetí zkoumala možnosti zřízení rodinného Klokánku. Poté jí byla do péče nabídnuta M. z Janovic. Od září 2011 byla svědkyně v kontaktu s paní T., kterou informovala o svém zájmu o poskytnutí pěstounské péče nezletilému děvčeti. Doložila rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování pěstounské péče. Paní T. ji informovala o nezletilé M. Následně se s paní T. domluvila na návštěvě v janovickém Klokánku dne 31.10.2012. Uvedla, že o zřízení rodinného Klokánku uvažovala už rok, proces byl dlouhodobý a nevěděla, kdy se podaří Klokánek zřídit. Na konkrétní formě péče svědkyni nezáleželo, nevěděla, zda M. bude volná do pěstounské péče, jejím úmyslem bylo pomoci dítěti umístěnému v Klokánku. Žalobce svědkyni informoval, že rodinné Klokánky je možno zřizovat pouze do 31.12.2012. Pokud by se rodinný Klokánek nepodařilo otevřít, čekala by, zda by se našlo jiné vhodné dítě do pěstounské péče. Klokánkem Janovice bylo svědkyni v dubnu 2013 sděleno, že se M. stala právně volnou a že by si měla zažádat o pěstounskou péči, než to udělá někdo jiný a M. půjde do jiné rodiny. Svědkyně uvedla, že na pěstounské péči netrvala, šlo jí o poskytnutí péče nezletilému dítěti, režim péče nebyl rozhodující. Svědkyně plánovala otevření rodinného Klokánku vedle pěstounské péče poskytované sourozencům G. M. byla svědkyni nabídnuta, proto jí poskytovala péči. Návrh na pěstounskou péči vzala svědkyně zpět i na základě informace soudu, že má žádat o poručnickou péči.

Svědkyně Bc. V.V. sdělila, že se o paní P. dozvěděla v září nebo v říjnu 2012, kdy Klokánek Janovice nad Úhlavou požádal o návštěvu nezletilé M. u paní P. M. již dříve absolvovala pobyt mimo zařízení u paní H., tety z Klokánku, svědkyně měla za to, že má jít o jednorázové víkendové pobyty v domácnosti paní P., když hostitelskou péči orgán sociálně právní ochrany podporuje a považuje ji za přínosnou pro děti nacházející se v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Jelikož bylo svědkyni známo, že dle rozhodnutí o zařazení paní P. do evidence žadatelů o pěstounskou péči měla paní P. po roce absolvovat aktualizací schůzku ohledně svěření dalšího dítěte, nesouhlasila svědkyně s dlouhodobým, nýbrž pouze s krátkodobým pobytem. Svědkyně uvedla, že s paní P. komunikovaly telefonicky často, po přemístění nezletilé M. do rodinného Klokánku pravidelně. Podle svědkyně nezletilá v této péči doslova rozkvetla, a proto nebylo usilováno o navrácení nezletilé do Klokánku v Janovicích. O zájmu paní P. o pěstounskou péči svědkyně věděla.

Ve věci nezletilých dětí H. žalovaný doplnil spisovou dokumentaci o žádost o svěření nezletilých dětí H. do předpěstounské péče manželů N. ze dne 15.8.2013 odůvodněnou tím, že

sourozenci H. se v rodině nacházejí od 28.12.2012 a od 31.12.2012 jsou zde v rodinném Klokánku jako detašovaném pracovišti Janovice nad Úhlavou. V žádosti se uvádí, že po svěřeni do péče budoucích pěstounů by okamžitě ukončili činnost jako ZDVOP Klokánek, s čímž žalobce jako zřizovatel souhlasí. Rozhodnutím Městského úřadu Klatovy ze dne 12.9.2013 byla žádost zamítnuta. Dne 1.10.2013 manželé N. požádali o svěřeni nezletilých dětí H. do pěstounské péče Okresní soud v České Lípě.

V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** žalovaný uvedl, že je tvrzení žalobce, že pracoviště ve Sloupu v Čechách bylo zřízeno již před přemístěním dětí 27.10.2012, nepravdivým a ve skrze účelovým. Žalovaný poukázal na dopis Š.T. ze dne 2.1.2013 obsahující datum 31.12.2012 s tím, že jelikož není toto datum totožné s datem sepsání dopisu, je nepravděpodobné, že by se jednalo o administrativní pochybení. Stejně tak v e-mailu manželů N. dětské psychiatrice ze dne 3.1.2013 se uvádí, že dětský Klokánek vznikl 31.12. Rovněž v žádosti manželů N. o svěřeni nezletilých sourozenců H. do předpěstounské péče ze dne 15.8.2013 tito uvedli, že nezletilé děti H. se v jejich rodině nacházejí od 28.12.2012 a od 31.12.2012 jsou zde v rodinném Klokánku. Žalovaný dále poukázal na rozhodnutí Městského úřadu Klatovy ze dne 12.9.2013 o zamítnutí žádosti o předpěstounskou péči s tím, že žádost byla zamítnuta s ohledem na to, že v téže době již probíhalo řízení o svěřeni sourozenců H. do péče matky. Městský úřad dále konstatoval, že manželé N. nejsou Krajským úřadem Libereckého kraje vedeni jako žadatelé o zprostředkování náhradní rodinné péče dle § 19 zákona č. 359/1999 Sb. a obecní úřad obce s rozšířenou působností je zásadně oprávněn svěřit dítě do péče budoucího zájemce o pěstounskou péči pouze za předpokladu, že se jedná o žadatele, který byl pro dítě vybrán jako vhodný pěstoun z procesu zprostředkování náhradní rodinné péče.

Žalovaný měl za prokázané, že žalobce zařadil nezletilé sourozence H. do vlastního registru náhradní rodinné péče a shromažďoval o nich téže údaje, které poskytoval Městskému úřadu Klatovy pro účely řádného zprostředkování náhradní rodinné péče. Žalobce pro nezletilé děti H. aktivně vyhledával náhradní rodinu. Následně dne 28.12.2012 byli nezletilí sourozenci bez vědomí orgánu sociálně právní ochrany dětí či soudu, který rozhodl o jejich umístění do ZDVOP Klokánek Janovice, převezeni žalobcem do domácnosti manželů N. (vzdálené přibližně 230 km od zařízení, v jehož péči se nacházeli, kde došlo k jejich vzájemnému seznámení). Dne 31.12.2012 bylo v domácnosti manželů N. zřízeno detašované pracoviště ZDVOP Klokánek Janovice nad Úhlavou, v jehož režimu manželé Náhodovi o nezletilé děti H. pečovali, přičemž v srpnu 2013 podali manželé N. návrh na jejich svěřeni do pěstounské péče. Tímto podle žalovaného byly splněny oba znaky skutkové podstaty správního deliktu dle § 59f odst. 2 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., tedy za první výběr určité fyzické osoby vhodné stát se pěstounem určitého dítěte a za druhé zajištění osobního seznámení se dítěte s touto osobou. Argument žalobce, že nezletilí sourozenci H. 28.12.2012 přemístěni do jiného pracoviště zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zřízeného 27.12., byl podle žalovaného několika důkazními prostředky vyvrácen. Žádosti manželů N. o svěřeni dětí do pěstounské péče jsou pouze logickým vyústěním neoprávněného zprostředkování pěstounské péče, na posouzení předmětného protiprávního jednání žalobce však nemají vliv; i kdyby žádosti podány nebyly, skutková podstata správního deliktu by přesto byla naplněna.

Ohledně případu nezletilé M.Č. žalovaný poukázal na tvrzení žalobce při jednání, že nezletilá M.Č. byla vedena v registru náhradní rodinné péče Fondu ohrožených dětí u paní T. a současně bylo pracováno na zřízení tzv. rodinného Klokánku, v němž by mohlo být o nezletilou individuálně pečováno. Paní T. disponovala informací, že M. je v ZDVOP déle než půl roku a její rodina o ni nejeví zájem a paní P. znala z Klokánku v Hostivici. Paní T. bylo známo, že paní P. má kapacitu a chtěla by do péče další dítě. K následnému zřízení tzv. rodinného Klokánku v domácnosti paní P. bylo podle žalovaného výsledkem svědkyň zjištěno, že paní P. záleželo pouze na tom, aby mohla o nezletilou M. pečovat, bez ohledu na právní formu této péče. JUDr. Vodičková sdělila, že s ohledem na blížící se konec roku 2012 a nadcházející legislativní změny ztěžující postup zřizování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc od roku 2013, paní P. na svěření M. do své péče spěchala. Dle slečny T. záměrem paní P. byla jednoznačně pěstounská péče, cílem bylo zřídit rodinný Klokánek, požádat o pěstounskou péči a po svěření M. do pěstounské péče rodinný Klokánek zrušit.

Dle žalovaného bylo zjištěno, že nezletilá byla vedena v registru náhradní rodinné péče FOD, ačkoli orgán sociálně právní ochrany dětí tuto nezletilou neevidoval jako dítě, jemuž je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení. Paní M.P., bývalá pracovnice Klokánku Hostivice, pěstounka někdejších klientů Klokánku sourozenců G., a zájemkyně o převzetí dalšího nezletilého děvčete do pěstounské péče, informovala paní T. o o svém přání převzít do pěstounské péče další dítě a doložila rozhodnutí o zařazení do evidence osob vhodných stát se pěstouny. Paní T. následně poskytla paní P. informace o nezletilé M.Č., klientce ZDVOP Klokánek Janovice nad Úhlavou, která odpovídala představě paní P. o dalším dítěti do péče. Paní T. následně informovala slečnu Š.T., sociální pracovníci Klokánku Janovice nad Úhlavou, že paní P. má podmínky a zájem pečovat o nezletilé děvče a byla by vhodná pro M. a přijela by jí navštívit. Na základě toho bylo domluveno seznámení paní P. s nezletilou M. dne 31.10.2012 v ZDVOP Klokánek Janovice nad Úhlavou. Z následné žádosti o pobyt mimo ZDVOP je podle žalovaného zřejmé, že sociální pracovníci ZDVOP bylo známo, že paní M.P. je zájemkyní o náhradní rodinnou péči, přičemž účel seznámení nezletilé M. s touto osobou, jakož i následných pobytů nezletilé v domácnosti paní P. vyplývá z jednotlivých žádostí a z e-mailové korespondence pracovnice Klokánku a OSPOD. Po seznámení nezletilého dítěte se zájemkyní o náhradní rodinnou péči došlo opět ke zřízení detašovaného pracoviště ZDVOP v domácnosti zájemkyně o náhradní rodinnou péči a k poskytování péče v domácnosti této osoby nezletilé M. v režimu ZDVOP přesto, že OSPOD vyslovil s pobytem nezletilé v této domácnosti nesouhlas. Za čtyři měsíce podala paní P. návrh na svěření nezletilé do pěstounské péče s odůvodněním, že již poskytuje plné přímé zaopatření nezletilé. I v tomto žalovaný shledal naplnění obou znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 59f odst. 2 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., když žalobce vedl nezletilou M.Č. ve vlastním registru náhradní rodinné péče, po zjištění zájmu paní P. o převzetí nezletilého děvčete do pěstounské péče této osoby poskytl údaje o nezletilé a zajistil osobní seznámení nezletilé s paní P., tedy vybral určitou fyzickou osobu vhodnou stát se pěstounem určitého dítěte a zajistil osobní seznámení dítěte s touto osobou. Skutečnost, že po vyslovení nesouhlasu OSPOD s pobytem nezletilé v domácnosti paní P. byl zřízen tzv. rodinný Klokánek a M.Č. byla paní P. předána do péče v režimu ZDVOP, je pro účely správního deliktu bez právního významu, stejně jako následná podpora žalobce ke svěření nezletilé do pěstounské péče paní P.

K námitce porušení § 68 odst. 2 správního řádu žalovaný uvedl, že dle ustálené judikatury správních soudů není absence věcného, časového a místního vymezení protiprávního jednání ve výroku důvodem ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, jestliže je toto vymezení postačujícím způsobem obsaženo v odůvodnění rozhodnutí.

O věci samé bylo rozhodnuto bez jednání podle § 76 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Odvolací námitka směřující proti absenci popisu skutku ve výroku rozhodnutí nebyla vznesena v žalobě. Tato vada sama tudíž sama o sobě nemohla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť soudní přezkum je vymezen žalobními body. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgány nesprávně posoudily otázku, zda byl spáchán správní delikt. Zejména žalobce popíral zprostředkování pěstounské péče s tím, že pouze přemísťoval děti do detašovaných pracovišť zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Soud v dané věci proto přezkoumával, zda žalovaný alespoň v odůvodnění rozhodnutí dostatečně odůvodnil skutkovými okolnostmi naplnění všech znaků skutkové podstaty správního deliktu uvedených v § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb. Dle názoru soudu této své povinnosti žalovaný nedostál.

Podle § 59f odst. 2 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb. *právnícká osoba se dopustí správního deliktu tím, že neoprávněně, v rozporu s § 19a odst. 2, zprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči podle § 19a odst. 1 písm. d).*

Podle § 19a odst. 1 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb. *zprostředkování osvojení a pěstounské péče spočívá ve výběru určité fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem určitého dítěte, jemuž se osvojení nebo pěstounská péče zprostředkovává, a v zajištění osobního seznámení se dítěte s touto osobou. Podle odst. 2 téhož ust. zprostředkování osvojení a pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) nesmí provádět jiné orgány, právnícké nebo fyzické osoby, než jsou orgány sociálně-právní ochrany uvedené v § 4 odst. 1.*

Podle § 42a odst. 8 in fine zákona č. 359/1999 Sb. ve znění zákona č. 401/2012 Sb. účinného od 1.1.2013, *k přemístění dítěte do jiného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle odstavce 7 písm. a) je nutný souhlas příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí a návrh soudu na vydání nového rozhodnutí. Podle odst. 9 téhož ust. stejné podmínky jako pro přemístění dítěte do jiného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc stanovené v odstavcích 7 a 8 platí také v případě, že má dojít k přemístění dítěte do jiného pracoviště téhož zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.*

Není sporu o tom, že v obou popisovaných skutečích žalobce prováděl výběr konkrétních fyzických osob a konkrétních dětí, které navzájem seznámil. Sporným je, zda bylo prokázáno, že žalobce vyhledával osoby *vhodné stát se pěstouny* ve smyslu výše cit. § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb. Skutkové podstaty správních deliktů nelze vykládat extenzivně v neprospěch obviněného. Správní delikt podle § 59f odst. 2 písm. b) zákona o sociálně právní ochraně dětí lze spáchat pouze neoprávněným zprostředkováním osvojení

nebo pěstounské péče, nikoli jiné formy péče o nezletilé děti. Žalobce tudíž nelze vinit z porušení § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb., pokud existují důvodné pochybnosti, že se mohlo jednat o jinou formu péče o děti, v daném případě tvrzené přemístění do detašovaného pracoviště Klokánku. Žalovaný dle názoru soudu tyto pochybnosti jednoznačně nevyvrátil, a to tím spíše, že v době, kdy mělo docházet k protiprávnímu jednání, nenabýlo ještě účinnosti výše cit. ust. § 42a odst. 8 a 9 zákona o sociálně právní ochraně dětí, zakazující přemísťování dětí do jiných ZDVOP či do jejich detašovaných pracovišť bez souhlasu OSPOD.

Argument, že v obou případech následoval později návrh pracovníků detašovaných pracovišť Klokánku na pěstounskou péči, sám o sobě nestačí, neboť žalobce vcelku logicky zdůvodnil, že toto přímo nesouviselo se zřizováním sporných detašovaných pracovišť, nýbrž s pozdější změnou právního postavení většího množství Klokánků rodinného typu - s jejich rušením a se snahou žalobce zachovat rodinný charakter péče dětem v těchto zařízeních.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvádí, že účel seznámení nezletilé M. s paní P. vyplývá z „jednotlivých žádostí a z e-mailové korespondence pracovnice Klokánku a OSPOD“. Žalovaný se však nijak nevyrovnal s výpovědí svědkyně P., že delší dobu uvažovala o zřízení Klokánku rodinného typu a že na formě péče jí nezáleželo. U případu nezl. dětí H. v napadeném rozhodnutí zcela absentuje označení konkrétních důkazů, prokazujících, že žalobce usiloval právě o pěstounskou péči. K tomuto případu žalobce navrhuje důkaz výsledkem manželů N. Soud se ztotožňuje s žalobcem v tom, že k prokázání spáchání správního deliktu je zásadní doplnění skutkového stavu nezbytné. Nelze ani odmítnout provést důkaz proto, že by svědek mohl být při výpovědi ovlivněn tím, že žalobce jednal v jeho zájmu, jak uvádí žalovaný ve vyjádření k žalobě. Hodnotit věrohodnost svědka nelze bez jeho výslechu. To platí i ohledně výpovědi pracovnice žalobce paní T. Žalovaný tedy v novém řízení doplní dokazování o navržené důkazy.

Teprve ve vyjádření k žalobě žalovaný tvrdí některé skutečnosti, které mají prokázat, že účelem svěření dětí do péče manželů N. a paní P. byla pěstounská péče. Jednak žalovaný uvádí, že sporná zařízení byla zřízena až poté, co žalobce přemístil nezletilé do domácností cizích fyzických osob. Tato okolnost však dle výše shrnutých skutkových okolností neodpovídá minimálně případu Klokánku ve Volyni, kde ke svěření dětí a zřízení zařízení došlo též den. Dále žalovaný ve vyjádření k žalobě tvrdil, že tato zařízení neplnila účel ZDVOP jakožto krizového zařízení v souladu s účelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dle § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., když předmětem jejich činnosti byla výlučně dlouhodobá péče o konkrétní přijaté děti. Soud má za to, že pro tento závěr žalovaného chybí ve správním spise dostatek podkladů, např. srovnání, nakolik fungovala sporná zařízení odlišně od ostatních Klokánků rodinného typu. Rovněž v tomto směru je nutné zásadní doplnění skutkového stavu.

Žalovaným uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2012, čj. 3 Ads 144/2011-163, (dostupný na www.nssoud.cz), podle něhož „*jestliže pověřená osoba zajistí seznámení rodičů byt' nenarozeného dítěte, které má být podle záměru rodičů nabídnuto k osvojení, s potenciálními budoucími osvojiteli, pak se jedná o porušení zákazu zprostředkování osvojení*“, nelze dle názoru zdejšího soudu aplikovat na daný případ, neboť

se v něm jednalo o zprostředkování osvojení, přičemž o tomto účelu seznámení vybraných osob nebyly žádné pochybnosti ani spor.

Na základě výše uvedeného soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně zavázal správní orgán k odstranění vytýkaných vad.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 29. června 2015

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková